

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
لجنة الانتخابات المركزية
The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلמן
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 16/24

העותרת: רשימת ימינה

נגד

המשיבה: מפלגת "תקווה חדשה"

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרת:

עו"ד אפרת איצקוביץ

בשם המשיבה:

עו"ד עמיחי ויינברגר; עו"ד עדי סדינסקי לוי

החלטה

1. העותרת טוענת שהמשיבה פרסמה מודעות תעמולה ובהן מידע מטעה. המידע הוא ציטוט (כביכול) מפי ח"כ איילת שקד, שמתמודדת לכנסת במקום השני ברשימת העותרת: "לא פוסלים ישיבה תחת נתניהו" (המירכאות במקור). לאחר הציטוט מופיע: "ערוץ 12, 22.1.21". המודעות הופיעו הן בחשבון של המשיבה ברשת החברתית "טוויטר", הן בעלון "מצב הרוח" שהתפרסם ביום הגשת העתירה. לדברי העותרת, בריאיון של ח"כ שקד בחדשות ערוץ 12 ביום 22.1.2021 (להלן: הריאיון) היא לא אמרה את הדברים שמופיעים בציטוט. נטען שמדובר בהפצת "שקר מוחלט" כדי "לזרות חול בעיני הציבור ולהטעות את הבוחרים על ידי שימוש בשקרים" (פסקה 8 לעתירה, הדגשות במקור הוסרו). לגישת העותרת, הדבר מנוגד לסעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: סעיף 13), שעניינו איסור הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות. היא מוסיפה שלאחר פנייה למשיבה, תיקנה זו את המודעה בחשבון הטוויטר שלה והסירה את הציטוט. העותרת מבקשת שאורה למשיבה לחדול מתעמולה שקרית ולהסיר את הפרסום המטעה מכל מקום, כולל העלון "מצב הרוח".

2. המשיבה טוענת בתגובה שיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית אינו בוחן אמיתות פרסומי תעמולה; שלא התקיימו המבחנים לפסילת פרסום לפי סעיף 13; ושבראיונות רבים אחרים אמרה ח"כ שקד (וכמוהו ח"כ נפתלי בנט, שמתמודד במקום הראשון ברשימת העותרת לכנסת) דברים ברוח אלו שהופיעו בין מירכאות בשמה. המשיבה מזכירה שהורתה לתקן את המודעות שפרסמה, למעט בשני עלונים שכבר ירדו לדפוס.

3. לאחר שעיינתי בעתירה, בתגובה ובריאיון, באתי למסקנה שדין העתירה להידחות. סעיף 13 אוסר על הפרעה בלתי הוגנת לתעמולה של מפלגה. מאחר שנודעת חשיבות רבה לחופש הביטוי הפוליטי, המבחן לקיום הפרעה כזו הוא מבחן הוודאות הקרובה להטעיית הציבור. בקשר לפרסומים מטעים נקבע שהמבחן יתקיים רק אם מדובר בהטעייה ברורה על פני הפרסום שעלולה – בוודאות קרובה לפגיעה ממשית – להטעות את הבוחר הסביר או לשבש את ההליך התקין של הבחירות (תב"כ 9/24 יש עתיד – בראשות יאיר לפיד נ' עמותת "כן לשלום", פסקה 5 (18.1.2021), והמקורות שזכרים שם). לכן ככלל יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית אינו בוחן אם פרסום הוא אמת (שם; תב"כ 20/17 מפלגת חזית יהודית לאומית נ' מפלגת אגודת ישראל (22.3.2006); תב"כ 18/20 הליכוד – תנועה לאומית ליברלית נ' רשימת המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני, פסקה 5 (16.2.2015)).

4. הקושי העיקרי בענייננו הוא שהדברים שיוחסו לח"כ שקד הושמו בין מירכאות, כאילו הם ציטוט. צפיתי בריאיון שפרטיו הופיעו במודעה. ח"כ שקד לא אמרה בו את הדברים שמיוחסים לה. תחילה, אזכיר שהמשיבה הסירה את החלק הזה מכל הפרסומים שבשליטתה. לנוכח עמדתה הנוכחית חזקה עליה שלא תשוב לפרסם את החלק האמור באותה מתכונת. לגוף העניין, במבט כולל לא אוכל לומר שהתקיים מבחן הוודאות הקרובה להטעיית הציבור. העותרת גם לא פירטה בעתירתה כיצד הוא מתקיים כאן. המשיבה טוענת שאת תוכן הדברים שמיוחסים לח"כ שקד, אמרה זו פעמים רבות בתקופה האחרונה, לרבות סמוך לפני הריאיון וסמוך לאחריו. המשיבה הביאה בנספח לתגובתה דוגמאות שונות לטענה זו. היא הוסיפה שאולי היה צריך רק להחליף את התאריך ומקום הריאיון, ועיקר המילים שייחסה לח"כ שקד – נכונות. בריאיון אמרה ח"כ שקד שפוליטיקאים אחרים "הבטיחו הבטחות וכולם שיקרו וזחלו לממשלה של נתניהו", ושהיא ויתר חברי הכנסת מטעם העותרת "לא נמליץ עליו, אנחנו רוצים להחליף אותו, אנחנו חושבים שבנט הוא המתאים ביותר להחליף אותו". אולם היא סירבה להצהיר שלא ייכנסו לממשלה בראשות נתניהו, "כי בשיח החרמות בסוף כולם יצאו שקרנים". קודם לכן היא ציינה בהקשר דומה: "אנחנו היחידים שלא מחרמים אף אחד". במכלול הנתונים אי אפשר לומר שמתקיימת ודאות קרובה להטעיית הבוחר הסביר או לשיבוש ההליך התקין של הבחירות.

5. העתירה נדחת אפוא. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ו בשבט התשפ"א (8 בפברואר 2021).

עוזי פוגלמן

שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-24

